

2019.12.01. - **Csodaszer pedig nem létezik, ami az autizmust „gyógyítaná”.**

Az internetnek hála napi szinten jelenik meg valamilyen új „kutatás”, ami állítja: megtalálták az autizmus okát és ezzel együtt az ellenszerét. Ezzel együtt eléggé általános autistának bélyegezni valakit, akinek szociális képességei problémásak, esetleg szorongóbb típus. Az autizmus viszont ennél sokkal bonyolultabb állapot, a diagnosztizálása sem egyszerű, enyhébb típusaival viszont egészen könnyen együtt lehet élni.

Az autizmus egy spektrum zavar, ami azt jelenti, hogy eléggé változatos formái ismertek és nem lehet általános vagy mindenkre illő jellemzők alapján leírni az autizmus tüneteit. Hogy milyen tünetei vannak az autizmusnak, az függ az autista személy életkorától, személyiségétől, az értelmi képességeinek szintjétől, de környezeti hatásoktól is, például, hogy mennyire van támogató közegben. Az autizmus egy idegrendszeri fejlődési zavar, az okok egy része genetikához köthető, de épp annyira felelősek a környezeti hatások is. A kutatások egyelőre több kialakulásért felelős tényezőt zártak ki, mint azonosítottak. Amitől például biztosan nem „lesz autista a gyerek”, az a rossz szülői bánásmód (ettől más problémája lesz), a védőoltások vagy a repülők kondenzcsíkja. A diagnosztizálásban viszont előrébb tartanak, ennek kapcsán pedig lehet, hogy több mindent tudunk meg a kialakulásról is.

Az első felismerhető jelek másfél éves kor körül jelentkezhetnek. Ilyenkorra alakul ki az ún. közös figyelem: ez nem más, mint az a jelenség, amikor a kisbaba tudja, ha valahova mutatunk, akkor annak célja van, a mutatás irányába néz, nem pedig az ujjunkra. A babának ilyenkor már van egy belátása a másik viselkedésére vonatkozóan, össze tudja kapcsolni a viselkedést a szándékokkal. Ez az elmeolvasási vagy mentalizációs képesség, aminek segítségével bejósolhatjuk és befolyásolhatjuk is mások viselkedését. Ez egy átlagos embernél automatikusan működik és alapfeltétel a normális kommunikációhoz, társas térben való létezéshez. Az autizmus egyik tünete a mentalizáció hibás működése, ez által nemcsak nehezükre esik bejósolni és értelmezni mások viselkedését, de nekik sem sikerül sokszor a helyzetnek, társas normáknak megfelelően viselkedni. Mivel az őket körülvevő ingerek könnyen elárasztják őket, értelmezésük nehezükre esik, ilyenkor sokszor a saját belső világukba menekülnek, ami kívülről furának, ijesztőnek tűnhet: ilyen például, amikor az autista indokolatlan helyzetben artikulálatlan hangokat ad ki, csapkodni kezd, vagy például lefekszik egy bevásárlóközpont közepén.

Ha ilyesmit látunk vagy egyszerűen csak összesodor minket az élet egy autistával, a legnagyobb segítség, ha az ítélkező szemforgatásokat, megjegyzéseket magunkban tartjuk, helyette pedig törekszünk arra, hogy viselkedésünk a lehető legkevésbé se legyen félreérthető, épp ellenkezőleg: érthető, egyszerű mondatokkal kommunikáljunk, ironia és áthallások nélkül, viselkedésünk pedig legyen a leginkább bejósolható és egyértelmű.

Az autista gyerekeket nevelő szülők egyik nagy nehézsége, pont az állapot sajátossága: nincsenek mindenkre egyértelműen illő tünetek és nincs recept sem a gyógyuláshoz. Egyre több szülői közösség van azonban kialakulóban, ahol nemcsak támogatják egymást tagok, de aktívan részt is vesznek kutatásokban, együtt dolgoznak szakemberekkel. A szülő, mint saját élményű szakember tapasztalata ugyanis elengedhetetlen a kutatások eredményeinek fejlődésében.

Az autizmus annyi féle, ahány autista van (888.hu)

Írta: Adminisztrátor

2019. december 01. vasárnap -

Fodor-Horváth Zsófia